

paa Flakkebjerg, fordi han havde øvet Grusomhed mod Dyr og gentagne Gange havde gjort sig skyldig i oprørende Skarnstreger. Han var en robust Natur, i Besiddelse af ikke ringe Flid, og den lagde han for Dagen under Opholdet paa Flakkebjerg, saa han i Aarenes Løb kom til at staa den daværende Forstander, Møller, meget nær. Denne Mand interesserede sig for Drengen og formaaede andre til at gøre det samme, saaledes at Mortensen naaede videre, end de fleste Flakkebjergdrengene komme, i Aarenes Løb. Men det Skudsmaal, man fra alle Sider giver Mortensen, er, at ved Siden af en vis Blødhed, Godlidenhed og Sentimentalitet — og om man vil, noget af det, det ærede Medlem for Fredericia (L. Rasmussen) var inde paa: Udslag af et vist hysterisk Sindelag —, er Manden en haard og grusom Natur, som, naar først hans Instinkt og Trang til Grusomhed er vakt, ikke kan formaa sig selv til at høre op med at øve Grusomhed. Det fremgaar da ogsaa af de Vidneforklaringer, der ere afgivne, og for øvrigt af Mortensens egne Forklaringer og ligeledes af Lærernes, at han egentlig ikke er sig selv rigtig bevidst, naar han prygler Børnene for en eller anden Forseelse. Der er ingen Tvivl om, at han paa sin Vis holder af disse Børn, men han har utvivlsomt ganske savnet Evnen til at overtage saa ansvarsfuld og byrdefuld en Stilling som den at være Forstander paa Flakkebjerg. I den Redegørelse, som følger med Forhørsakterne, fra Justitiarius Ingerslev, siges det, at Mortensen er en godhjertet og varmtfølende Mand, som omgaaes Eleverne med Venlighed og Kærlighed. Der er ogsaa, siges der videre, i Forstander Mortensens Tid straffet betydeligt mindre end under hans Forgængere, Clausen og gamle Møller. Det er utvivlsomt rigtigt, at i gamle Møllers Dage blev der straffet endnu haardere; da vare de Straffemetoder, der bleve anvendte, endnu mere middelalderlige, endnu grusommere. De Træk, som meddeles af forhenværende Elever, af Kontorfolk og af Mortensen selv, ere af en saa oprørende Beskaffenhed, at det er uforstaaeligt, at man i sin Tid har tolereret de Forhold. Men naar man erindrer, hvorledes Tilstanden var paa den Tid, da Pressen ikke beskæftigede sig ret meget med offentlige Institutioner og med, hvad der foregik indenfor deres Mure, forstaa man det bedre. Men nu siger altsaa Bestyrelsens Formand, Justitiarius Ingerslev, at der i Forstander Mortensens Tid er straffet betydeligt mindre end under hans

Forgængere, gamle Møller og Clausen. Hvor frygtelige maa da ikke Tilstandene have været! Men for øvrigt er det efter min Opfattelse en urigtig Paastand; thi i Clausens Tid blev der ikke straffet saaledes som i gamle Møllers Tid, og saaledes som der er blevet straffet i Mortensens Tid. Clausen, der var gift med en Datter af gamle Møller, var — det erkende alle Folk paa Eggen og de Drengene, som have været under ham — en sjældent human Mand, der lagde alle de Straffemetoder paa Hylden, som hidtil havde været anvendte. Desværre døde han, af Brystsygge, og Bestyrelsen vilde ikke overlade hans Enke Ledelsen af Anstalten dernede. Saa antog man Mortensen. Men jeg gør opmærksom paa, at man ikke antog ham uden Protest. Der var i Bestyrelsen delte Meninger derom. Der var dem i Bestyrelsen, som erklærede, at det vilde være absolut uforsvarligt at knytte en Mand med en saadan Fortid, og som havde vist saadanne Grusomhedsinstinkter, til Ledelsen af Flakkebjerg. Men de Herrer, som den Gang sade og endnu sidde som Forretningsudvalg, nemlig Justitiarius Ingerslev, Overretssagfører Wassard og Étatsraad, Grosserer Lyngbye erklærede, at de nærede fuld Tillid til Mortensen. Det er sikkert ogsaa haabløst at henvende sig til disse Mænd privat, men Statsmagten maa dog ogsaa have nogen Indflydelse.

Det forekommer mig, at vi her i den danske Rigsdag meget godt kunde følge den afdøde Kong Christian IX's Eksempel. Da han blev bekendt med, hvorledes Drengene paa Flakkebjerg bleve straffede, og da han gentagne Gange havde faaet Meddelelse om den Behandling, der blev dem tildelt, tog den afdøde Konge sit Bidrag til de to Anstalter tilbage. Dette Bidrag paa 300 Kr. forsvandt efter Aaret 1904, Kongen vilde ikke mere yde noget til dette Foretagende. Det er for øvrigt ogsaa bekendt, at Kongen levende interesserede sig for Forholdene paa Flakkebjerg. Da der til ham indgik en Klage fra nogle Drengene over, at der blev anvendt en Tamp, hvori der var Staaltraad, fandt der paa Kongens Forlangende en Undersøgelse Sted, under hvilken det blev konstateret, at der virkelig var blevet anvendt en Tamp med Staaltraad, og vedkommende Lærer blev afskediget. Men hvad der ikke oplystes, var, at de Drengene, som havde vovet at klage til Kongen, bleve straffede derfor, og det er nogle af de Drengene, der ere blevne behandlet paa den barbariske Maade, som det ærede Medlem for Frede-